

Al op de loopvloer moeten de urine en de vaste mest worden gescheiden. Er zijn verschillende emissiearme vloeren met gierafvoer op de markt. >

Met behulp van kettingen en meenemers wordt de vaste mest met het stro naar de vastemest-opslag getransporteerd. v

Stro in de box

Strooiseltype vraagt aandacht

Stro is prima strooisel voor in de ligbox, maar lastig in de mestkelder.

De groep Stro in de box stelde een lijst met *do's* en *don'ts* op.

Tekst: Harm Wientjes – Foto's: DLV Advies

Stro is perfect strooisel voor in de ligboxen. Het is zacht en droog, het zorgt voor een toename van organische stof aan de landbouwgrond en het is relatief goedkoop. Toch wordt stro maar weinig gebruikt. En dat komt doordat het materiaal zich lastig laat verwerken als het eenmaal op de roosters en in de mestkelders terecht komt. De groep *Stro in de box*, die wordt ondersteund door bureau LaMi en de provincie Utrecht en wordt begeleid door DLV Advies, heeft gewerkt aan een functionerend

bedrijfssysteem met het gebruik van stro in de boxen. Samen met DLV Advies heeft de groep de *do's* en *don'ts* van stro in ligboxen-stallen op een rij gezet.

Strooiselgebruik

Om ervoor te zorgen dat stro niet in de mestkelder terecht komt, werken de meeste melkveehouders met een vrijwel dichte vloer waarop een mestschuif de mest naar een afstort aan het einde van de mestgangen brengt. Hier wordt de vaste mest samen met het stro opgevangen en met

hulp van een ketting en meenemers naar de vaste mestopslag getransporteerd. Om dat allemaal goed te laten verlopen, moet wel aan een aantal randvoorwaarden worden voldaan. Zo is een juiste verhouding tussen drijfmest en stro van groot belang. Per kuub mest is voor stapelbare stromest circa 125 kg stro nodig. In dat licht is het belangrijk om al op de loopvloer van het vee de urine en mest te scheiden. Doe je dat niet dan is de mest te dun en heb je te veel stro nodig. Er zijn verscheidene typen vloeren op de

markt die gier versneld afvoeren, terwijl de vaste mest via een schuif naar een afstort aan het eind van de stal wordt getransporteerd. Een koe produceert ongeveer 70 liter mest per dag, waarvan 40 liter urine. Iets meer dan de helft dus. Er resteert dus 30 liter mest per dag per dier. Dat komt overeen met een strobehoefte van ongeveer 4 kg per dier per dag. Ongeveer, want ook het soort stro is van belang. Zo absorbeert gerestestro meer vocht dan tarwestro. En gehakseld stro absorbeert weer meer vocht dan niet-gehakseld stro.

Opslag

Belangrijk bij de mestopslag is dat je het effluent kunt opvangen. Het is bij gebruik van stromest namelijk onvermijdelijk dat het effluent uitzakt. De opvang van effluent kan betrekkelijk goedkoop worden uitgevoerd met een zogeheten *weeping wall*, zoals je die veel tegenkomt in Australië en Nieuw-Zeeland. Bij dat systeem wordt het effluent van de vaste mest gescheiden met een vochtdoorlatende wand. Het vocht stroomt naar een lager gelegen opvang en lekt daar uit. De *weeping wall* houdt – zonder zelf verstopt te raken – het stro tegen, terwijl het effluentwater wel wordt doorgelaten.

De truc daarvoor is een conische opening zoals bij aardappelroosters of stroroosters. Op die manier kan het effluent in een aparte opvang worden bewaard of via een pomp met snij-inrichting worden getransporteerd naar de gierkelder onder de stal. Gescheiden opvang van urine en vaste mestdelen heeft niet alleen voordelen in de stal, maar ook op het land. De organische-stoftoevoer naar het land stijgt, waardoor er meer bodemleven komt en de diversiteit aan bodemleven toeneemt. Door het verhogen van de organische stof in de bodem wordt verder de draagkracht van de grond verbeterd, alsook het vermogen van de bodem om mineralen te binden. De vrije mineralen in de mest binden zich aan het stro waardoor deze minder snel uitspoelen en vervluchtigen. Door het toevoegen van stro stijgt de C:N-verhouding in de mest van 11 bij gewone drijfmest naar 60 bij het gebruik van stromest. Een effectieve toename van 6 ton stro met 30 procent effectieve organische stof per hectare.

Bodemvruchtbaarheid

De groep *Stro in de box* komt dit voorjaar nog eens bij elkaar om de effecten van stromest op de bodemvruchtbaarheid te beschouwen. □

Tips voor strogebruik in box

- Gebruik meer dan 3 kg stro/koe/dag.
- Gebruik bij voorkeur gerestestro.
- Gebruik dichte roosters met grote gaten voor gierafvoer.
- Houd bij de opslag voor vaste mest rekening met afvoermogelijkheden van vocht.
- Gebruik een goede pomp met snij-inrichting voor de afvoer van vocht uit de stromestopslag.
- Zet de stromest voor uitrijden nog eens om. Dat verbetert de verteerbaarheid.
- Een voerstoep geeft de koeien aan het voerhek rust tijdens het regelmatig schuiven.
- Zet de stromest niet om als deze nog in de opslag is.
- Gebruik geen combischuif. Deze vervuult te veel op de terugweg.
- Gebruik geen sleuvenroosters, hierdoor blijft het stro hangen en kan de schuif gaan 'klimmen'.
- Gebruik bij voorkeur geen gehakseld stro. Dit materiaal bemoeilijkt het stapelen van de stromest.